

DIVA - 2011: Mid-term test 1b

Schrijf je naam en schrijf netjes. Er zijn 6 opgaven; opgaven 1-3 geven 1 punt, opgaven 4-5 geven 2 punten, en opgave 6 is 3 punten

1. Gegeven is dat de lading q van een condensator varieert met de tijd. De bijbehorende stroom I wordt gedefinieerd als $I = dq/dt$. Wat is de amplitude, periode en frequency van q resp. I als:

a) $q = f(t) = \operatorname{Re} 4e^{i30\pi t}$ b) $q = f(t) = \operatorname{Im} 5e^{i18\pi t}$

2. Er geldt dat $\int_a^b \sin^2 kx \, dx = \int_a^b \cos^2 kx \, dx = \frac{1}{2}(b-a)$ mits $k(b-a)$ een veelvoud van $\mathbf{p}$ is, òf indien zowel kb als ka een veelvoud van $\frac{1}{2}\mathbf{p}$ zijn. Evalueer nu de volgende integralen zonder ze uit te werken:

a) $\int_{-1/4}^{1/4} \cos^2 \pi x \, dx$ b) $\int_{-1}^2 \sin^2\left(\frac{\pi}{3}x\right) \, dx$

3. Als je weet dat de Fourier reeks van

$$\begin{aligned} f(x) &= 0, & -\pi < x < 0 \\ f(x) &= 1, & 0 < x < \pi \end{aligned} \quad \text{gelijk is aan } f(x) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \left(\frac{\sin x}{1} + \frac{\sin 3x}{3} + \frac{\sin 5x}{5} + \dots \right)$$

wat is dan de Fourier reeks voor $g(x) = \begin{cases} -1, & -\pi < x < 0 \\ 2, & 0 < x < \pi \end{cases}$?

Schets beide functies over enkele perioden, en leid de eerste term van $g(x)$ ($\frac{1}{2}a_0$) grafisch af uit de schets van deze functie. Klopt dit met je antwoord ?

4. We kunnen de reële sinussen en cosinussen van de Fourier reeks ook in

complexe vorm schrijven: $f(x) = \sum_{n=-\infty}^{n=+\infty} c_n e^{inx}$ met $c_n = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-inx} \, dx$

Bepaal nu de c_n van de functie $g(x)$ uit de opgave 3 hierboven, en laat zien dat de complexe vorm wederom gelijk is aan je antwoord uit opgave 3.

5. We kunnen in plaats van over een periode van $2\mathbf{p}$ een Fourier reeks ook ontwikkelen over een willekeurige periode $\mathbf{l} = 2\mathbf{l}$. We krijgen dan bv. voor a_n :

$$a_n = \frac{1}{l} \int_{-l}^l f(x) \cos \frac{n\pi}{l} x \, dx$$

Als $f(x)$ even dan wel oneven is, wat worden de a_n , b_n dan ?

Schets de volgende functie en herhaal hem enkele keren.

Bepaal of de functie even of oneven is, en bepaal vervolgens de Fourier reeks:

$$f(x) = \begin{cases} 1, & -1 < x < 1 \\ 0, & -2 < x < -1 \text{ en } 1 < x < 2 \end{cases}$$

Antwoord:

$$f(x) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \left(\cos \frac{\pi x}{2} - \frac{1}{3} \cos \frac{3\pi x}{2} + \frac{1}{5} \cos \frac{5\pi x}{2} \dots \right)$$

Geldt dat voor alle n ? Schrijf de reeks als een sommatie: $f(x) = \frac{1}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \dots$

6. We verkrijgen een Fourier integraal dmv. een Fourier transformatie.

Wat is het verschil met een Fourier reeks?

$$f(x) = \int_{-\infty}^{\infty} g(\alpha) e^{i\alpha x} d\alpha \text{ met } g(\alpha) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-i\alpha x} dx$$

Als $f(x)$ een oneven of even functie is, wat geldt dan voor $g(\alpha)$?

Een (on)even $f(x)$ leidt tot de zgn. Fourier cosinus (sinus) transformatie.

Schets nu de even en de oneven voortzetting van de functie hieronder, en bereken *a)* de Fourier cosinus integraal en *b)* de sinus integraal van:

$$f(x) = \begin{cases} -1, & 0 < x < 2 \\ 1, & 2 < x < 3 \\ 0, & x > 3 \end{cases}$$

Als het goed is krijg je de volgende antwoorden:

$$(a) f_c(x) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{\sin 3\alpha - 2 \sin 2\alpha}{\alpha} \cos \alpha x d\alpha$$

$$(b) f_s(x) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{2 \cos 2\alpha - \cos 3\alpha - 1}{\alpha} \sin \alpha x d\alpha$$

2011 - Mid-Term 1b OPLOSSINGEN.

① a) $q = f(t) = \text{Re } 4e^{i30\pi t} = 4 \cos 30\pi t$ $A=4$ $T=1/15$
 $f=15$

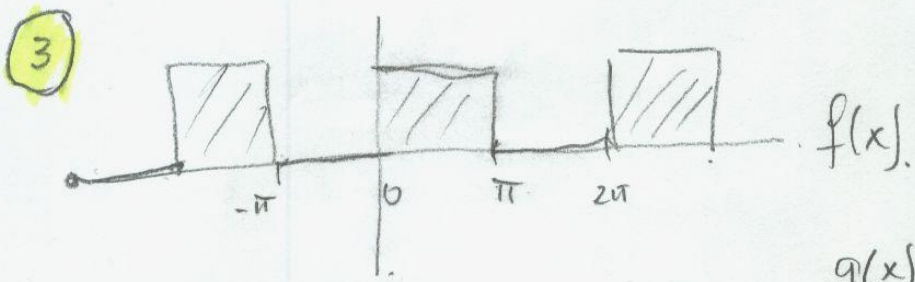
7.2.12 $\frac{dq}{dt} = -120\pi \sin 30\pi t$ $A=120\pi$ $T=1/15$ $f=15$.

b) $q = f(t) = \text{Im } 5e^{i18\pi t} = 5 \sin 18\pi t$ $A=5$ $T=1/9$
 $f=9$
 $i \frac{dq}{dt} = 90\pi \cos 18\pi t$ $\underline{id}$.
 $A=90\pi$ $T=1/9$ $f=9$

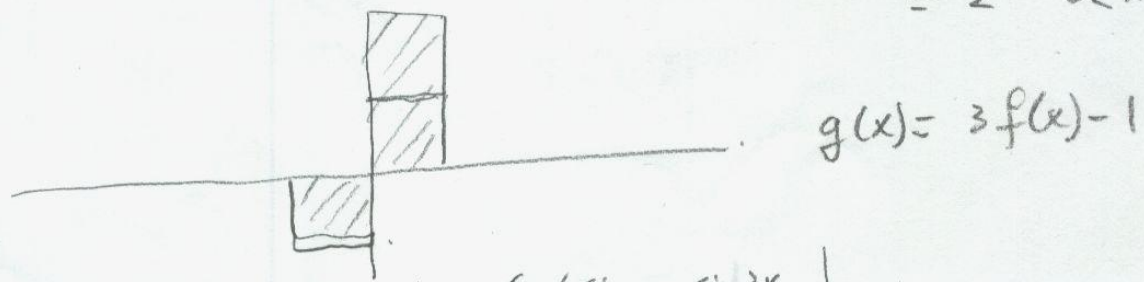
② zie opgave **7.4.15**

a) $\int_{-1/4}^{1/4} \cos^2 \pi x dx$ $k(b-a) = \pi(1/4 - (-1/4)) = \frac{12}{4}\pi = 3\pi$.
 dan: $\frac{1}{2}(b-a) = \frac{1}{2} \cdot \frac{12}{4} = \frac{3}{2}$ (boek $\frac{3}{2}$)

b) $\int_{-1}^2 \sin^2 \frac{\pi x}{3} dx$ $k(b-a) = \frac{\pi}{3}(2 - (-1)) = \pi$ ok.
 dan $\frac{1}{2}(b-a) = \frac{1}{2} \cdot 3 = \frac{3}{2}$

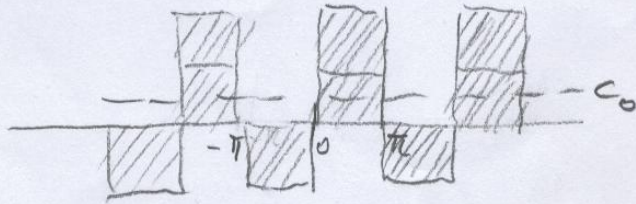

$g(x) = -1$ $-\pi < x < 0$
 $= 2$ $0 < x < \pi$

dus: $g(x) = \left(\frac{3}{2} - 1\right) + \frac{6}{\pi} \left(\frac{\sin x}{1} + \frac{\sin 3x}{1} + \dots\right)$

4

$c_0 = \frac{1}{2}$ (grafisch) of werk eventueel uit

$$\text{via: } c_0 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{+\pi} f(x) dx$$

$$c_n = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^0 -1 \cdot e^{-inx} dx + \frac{1}{2\pi} \int_0^{\pi} 2 \cdot e^{-inx} dx$$

$$= \frac{1}{2\pi} \left\{ \frac{-e^{-inx}}{-in} \Big|_{-\pi}^0 + \frac{2e^{-inx}}{-in} \Big|_0^{\pi} \right\}$$

$$= \frac{1}{-2\pi in} \left\{ (-1 + e^{in\pi}) + 2(e^{-in\pi} - 1) \right\}$$

$$= \frac{1}{-2\pi in} \left\{ -1 + (-1)^n + 2((-1)^n - 1) \right\}$$

$$= \frac{1}{-2\pi in} \left\{ 3(-1)^n - 3 \right\} \Rightarrow \begin{cases} 0 & \text{voor } n \text{ even.} \\ -6 & \text{voor } n \text{ odd} \end{cases}$$

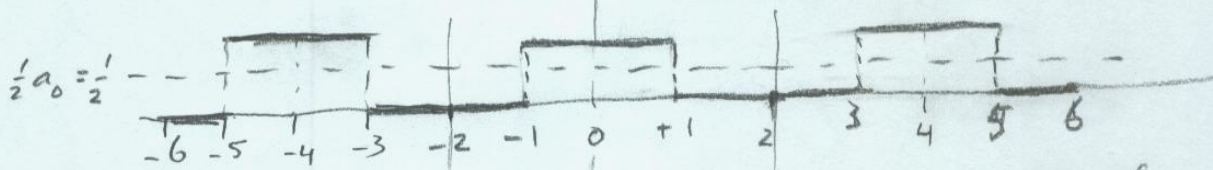
opb. $c_n = \frac{3}{\pi in}$

$$f(x) = \sum_{-\infty}^{+\infty} c_n e^{inx}$$

en werk verder uit als
(7.8) en (7.9) op blz. 360
van BOAS

5) Boas 7.9.7

$$l=2, \lambda=2l=4$$

De functie is even, dus alleen a_n termen bepalen.

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{2}{l} \int_0^l f(x) \cos \frac{n\pi}{l} x \, dx = \frac{2}{2} \int_0^2 f(x) \cdot \cos \frac{n\pi}{2} x \, dx \\ &= \int_0^1 \cos \frac{n\pi}{2} x \, dx = \frac{2}{n\pi} \left[\sin \frac{n\pi}{2} x \right]_0^1 \\ &= \frac{2}{n\pi} \left(\sin \frac{n\pi}{2} - \sin 0 \right) = \frac{2}{n\pi} \sin \frac{n\pi}{2} = \begin{cases} 0, & \text{even } n \\ \frac{2}{n\pi}, & n=1, 5, 9, \dots \\ -\frac{2}{n\pi}, & n=3, 7, 11, \dots \end{cases} \end{aligned}$$

$$\text{dus } f(x) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \left\{ \cos \frac{\pi}{2} x - \frac{1}{3} \cos \frac{3\pi}{2} x + \frac{1}{5} \cos \frac{5\pi}{2} x - \frac{1}{7} \cos \frac{7\pi}{2} x + \dots \right\}$$

$$\text{Als sommatie: } f(x) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(2n-1)} \cdot \cos \frac{(2n-1)\pi}{2} x$$

voor	$n=1$	2	3	4	5	$\dots$	
	1	3	5	7	9	$\dots$	$= 2n-1 \cdot (n=1, 2, \dots)$
	$+1$	-3	$+5$	-7	$+9$	-11	$= (2n-1) \cdot (-1)^{n+1}$

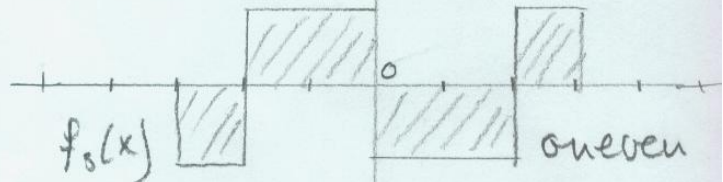
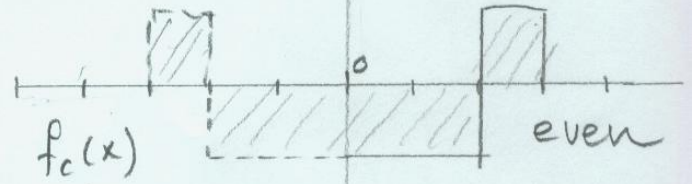
$$\text{Maar ook: } f(x) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \sin \frac{n\pi}{2} \cdot \cos \frac{n\pi}{2} x$$

6

BOAS

7.12.2g

$$f(x) = \begin{cases} -1, & 0 < x < 2 \\ 1, & 2 < x < 3 \\ 0, & x > 3 \end{cases}$$

Even:

$$g_c(\alpha) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \left\{ \int_0^2 -\cos \alpha x \cdot dx + \int_2^3 \cos \alpha x \cdot dx \right\}$$

$$= \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{1}{\alpha} \left\{ \left[-\sin \alpha x \right]_0^2 + \left[\sin \alpha x \right]_2^3 \right\}$$

$$= \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{1}{\alpha} \left\{ -\sin 2\alpha + (\sin 3\alpha - \sin 2\alpha) \right\}$$

$$= \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{1}{\alpha} \left\{ \sin 3\alpha - 2\sin 2\alpha \right\}$$

$$\rightarrow f_c(x) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{\sin 3\alpha - 2\sin 2\alpha}{\alpha} \cdot \cos \alpha x \cdot dx$$

Oneven

$$g_s(\alpha) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \left\{ \int_0^2 -\sin \alpha x \cdot dx + \int_2^3 \sin \alpha x \cdot dx \right\}$$

$$= \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{1}{\alpha} \left\{ \left[\cos \alpha x \right]_0^2 + \left[-\cos \alpha x \right]_2^3 \right\}$$

$$= \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{1}{\alpha} \left\{ (\cos 2\alpha - 1) + (-\cos 3\alpha + \cos 2\alpha) \right\}$$

$$= \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{1}{\alpha} \left\{ 2\cos 2\alpha - 3\cos 3\alpha - 1 \right\}$$

$$f_s(x) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{2\cos 2\alpha - 3\cos 3\alpha - 1}{\alpha} \sin \alpha x \cdot dx$$